

Mniej śmieci, więcej recyklingu

a wszystko zaczyna się w domu!

Związek Gmin Krajny w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 realizuje projekt „Budowa PSZOK na terenie gmin: Lipka, Łobżenica, Tarnówka i Zakrzewo, wraz z rozbudową systemu informatycznego do zarządzania systemem gospodarki odpadami komunalnymi i przeprowadzeniem kompleksowej kampanii informacyjno-edukacyjnej dla mieszkańców” dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Oś Priorytetowa 4 „Środowisko”

Działanie 4.2. „Gospodarka odpadami”

Poddziałanie 4.2.1 „Tworzenie kompleksowych systemów gospodarki odpadami oraz uzupełnianie istniejących”

Wyselekcjonowane ze „strumienia” odpady komunalne można ponownie wykorzystać lub poddać recyklingowi, co stanowi istotę gospodarki obiegu zamkniętego odpadów. To także my możemy sprawić, by jak najmniej odpadów wypadało z obiegu

Produkujemy, korzystamy i wyrzucamy – gospodarka światowa rozwinęła się tak bardzo, że wytwarzamy tyle śmieci, ile żadna inna epoka. Tym samym bardziej niż nasi przodkowie nadwyrężamy środowisko naturalne.

Z półki sklepowej szybko do kosza

Od czasu rewolucji przemysłowej, tj. od wieku XVIII, na świecie dominuje linearny model gospodarki – oparty na schemacie „weź (surowiec) – wyprodukuj – użyj – wyrzuć”. Jego elementem są produkty tanie, łatwo dostępne, ale o tzw. „obliczonej zużywalności”. Po pewnym czasie przestają działać/niszczyć się, a my, nie chcąc wydawać kroci na naprawę, łatwo godzimy się na kupno nowej rzeczy. Starą – wyrzucamy.

Jakie są konsekwencje takiego modelu? Przede wszystkim niezrównoważone podejście do surowców naturalnych, które

w większości nie są przecież niewyczerpalne. To także zanieczyszczenie – w czasie zakrojonej na tak szeroką skalę produkcji do środowiska dostają się szkodliwe związki. Przede wszystkim jednak godząc się na krótki cykl życia produktu, generujemy więcej odpadów, a te przyczyniają się do zanieczyszczenia gleby i wód gruntowych. Do tego ich składowanie zajmuje bardzo wiele miejsca. Możliwości regeneracyjne środowiska, które musi poradzić sobie ze znaczną ilością zanieczyszczeń, są ograniczone.

Wszystko zaczyna się w domu

Aby ponowne wykorzystanie odpadów było możliwe, konieczna jest segregacja, rozdzielanie ich na poszczególne frakcje. To zaczyna się już u źródła – w naszych domach. Rozdzielając tworzywa sztuczne (pojemnik żółty), papier (niebieski), szkło (zielony) i odpady bio (brązowy) oszczędzamy zasoby naturalne, pomagamy zmniejszać powierzchnię składowania, ograniczamy zużycie energii, wody, emisję zanieczyszczeń, przyczyniamy się do ratowania drzew, a także (odpady bio) do użytkowania gleby w sposób naturalny.

Zarówno odpady zebrane selektywnie, jak i te, których nie możemy wyrzucić do przydomowych pojemników – m.in. odpady wielkogabarytowe, budowlane i rozbiórkowe w ilości do 100 kg na kwartał nieodpłatnie, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady niebezpieczne, zużyte opony pochodzące od samochodów osobowych oraz jednośladów używanych w gospodarstwie domowym możemy pozostawić w Punktach Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

Gospodarka kołem się toczy

Konsekwencjom tym jednak się przeciwdziata. Czynnione są starania, by model linearny zastąpić modelem gospodarki o obiegu zamkniętym, inaczej – gospodarki cyrkularnej. Oznacza to, że cykl życia produktu ma zostać wydłużony. Obieg od produkcji, poprzez konsumpcję (użytkowanie) ma wiązać się pożyczaniem, ponownym używaniem, naprawą, odnawianiem produktów tak długo, jak to możliwe. Kiedy sam produkt nie nadaje się do użytku, surowce i odpady, które z niego pochodzą, powinny zostać w gospodarce – a więc należy poddać je recyklingowi, przetworzeniu, które umożliwi powstanie nowego produktu. Ten ponownie znajdzie się w wyjściowym punkcie obiegu. Straty materiałów, a więc to, co z obiegu „wypadnie”, powinny być jak najmniejsze.

Wprowadzaniu tego modelu służą także regulacje prawne i specjalne programy. Unia Europejska w strategii na rzecz gospodarki cyrkularnej wyznaczyła dla państw członkowskich szereg celów: 65-procentowy recykling odpadów do 2035 roku, a do 2030 70-procentowy recykling opakowań, w tym m.in. 85-procentowy opakowań z papieru, 55-procentowy – tych z plastiku etc.

Według szacunków UE, przejście od modelu gospodarki liniowej do cyrkularnej pozwoli nie tylko zmniejszyć negatywny wpływ na środowisko, ale także zwiększy bezpieczeństwo dostaw surowców i konkurencyjność na rynkach, ma także przynieść oszczędności zwykłym konsumentom poprzez bardziej trwałe i innowacyjne produkty.

